

Przedmiotowy system oceniania - Matematyka z kluczem

dla klas IV - VIII

Przedmiotowy system oceniania (PSO) to podstawowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów - zgodne z podstawą programową oraz obowiązującymi w szkole wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania (WSO).

I. Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.
2. Nauczyciel:
 - informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
 - udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
 - udziela uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
 - dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
4. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.
5. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.
6. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły.

II. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Ocenie podlegają: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, ćwiczenia praktyczne, praca ucznia na lekcji, prace dodatkowe na lekcji oraz szczególne osiągnięcia.

1. **Prace klasowe/ sprawdziany** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu.
 - Prace klasowe planuje się na zakończenie każdego działu.
 - Uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (jeśli WSO nie reguluje tego inaczej).
 - Przed każdą pracą klasową nauczyciel podaje jej zakres programowy.
 - Każdą pracę klasową poprzedza lekcja powtórzeniowa (lub dwie lekcje), podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
 - Zasady uzasadniania oceny z pracy klasowej, jej poprawy oraz sposób przechowywania prac klasowych są zgodne z WSO.
 - Praca klasowa umożliwia sprawdzenie wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych – od koniecznego do wykraczającego.
 - Zasada przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny jest zgodna z WSO.
 - Zadania z pracy klasowej są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
2. **Sprawdziany sumujące** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu semestru lub całego roku.
 - Sprawdziany planuje się na zakończenie I i II semestru.
 - Uczeń jest informowany o planowanych sprawdzianach na początku roku szkolnego.
 - Każdy sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa (lub dwie lekcje), podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego semestru czy roku.
 - Zadania ze sprawdzianu są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
3. **Kartkówki** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego 1, 2 lub 3 ostatnich jednostek lekcyjnych.
 - Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki.
 - Kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
 - Kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO.

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

- 4. Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:
- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
 - prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
 - zawartość merytoryczną wypowiedzi,
 - sposób formułowania wypowiedzi.
- 5. Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów.
- Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
 - Minus uczeń może uzyskać m.in. za brak przygotowania do lekcji (np. brak przyrządów, zeszytu, zeszytu ćwiczeń), brak zaangażowania na lekcji.
 - Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny jest zgodny z umową między nauczycielem i uczniami (AS - 6 plusów = 6) przy uwzględnieniu zapisów WSO.
- 6. Ćwiczenia praktyczne** obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:
- wartość merytoryczną,
 - dokładność wykonania polecenia,
 - staranność,
 - w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia.
- 7. Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:
- wartość merytoryczną pracy,
 - estetykę wykonania,
 - wkład pracy ucznia,
 - sposób prezentacji,
 - oryginalność i pomysłowość pracy.
- 8. Szczególne osiągnięcia** uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, są oceniane zgodnie z zasadami zapisanymi w WSO.

III. Kryteria wystawiania oceny po I semestrze oraz na koniec roku szkolnego

1. Klasyfikacja semestralna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
2. Zgodnie z zapisami WSO nauczyciele i wychowawcy na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:
 - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z matematyki,
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej,
 - trybie odwoływania od wystawionej oceny klasyfikacyjnej.
3. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności. Szczegółowe kryteria wystawiania oceny klasyfikacyjnej określa WSO.

IV. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Uczeń może poprawić każdą ocenę.
2. Oceny z prac klasowych poprawiane są na poprawkowych pracach klasowych lub ustnie w terminie dwóch tygodni po omówieniu pracy klasowej i wystawieniu ocen.
3. Oceny z kartkówki poprawiane są zgodnie z WSO.
4. Oceny z odpowiedzi ustnych mogą być poprawione ustnie lub na pracach klasowych.

5. Uczeń może uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach, biorąc udział w zajęciach wyrównawczych lub drogą indywidualnych konsultacji z nauczycielem.
6. Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej semestralnej lub rocznej regulują przepisy WSO i rozporządzenia MEN.

V. Zasady badania wyników nauczania

1. Badanie wyników nauczania ma na celu diagnozowanie efektów kształcenia.
2. Badanie to odbywa się w trzech etapach:
 - diagnozy wstępnej,
 - diagnozy na zakończenie I semestru nauki,
 - diagnozy na koniec roku szkolnego lub innych wynikających z zapotrzebowania.
3. Wyniki procentowe uzyskane przez uczniów są wpisane do dziennika jako ocena kształtująca i nie mają wpływu na ocenę semestralną i roczną.

VI. Poziomy wymagań a ocena szkolna

Wyróżniono następujące wymagania programowe: konieczne (K), podstawowe (P), rozszerzające (R), dopełniające (D) i wykraczające poza program nauczania (W).

Wymienione poziomy wymagań odpowiadają w przybliżeniu ocenom szkolnym. Nauczyciel, określając te poziomy, powinien sprecyzować, czy opanowania konkretnych umiejętności lub wiadomości będzie wymagał na ocenę dopuszczającą (2), dostateczną (3), dobrą (4), bardzo dobrą (5) czy celującą (6).

- Wymagania **konieczne (K)** – obejmują wiadomości i umiejętności umożliwiające uczniowi dalszą naukę, bez których uczeń nie jest w stanie zrozumieć kolejnych zagadnień omawianych podczas lekcji i wykonywać prostych zadań nawiązujących do sytuacji z życia codziennego.
- Wymagania **podstawowe (P)** – obejmują wymagania z poziomu K oraz wiadomości stosunkowo łatwe do opanowania, przydatne w Życiu codziennym, bez których nie jest możliwe kontynuowanie dalszej nauki.
- Wymagania **rozszerzające (R)** – obejmują wymagania z poziomów K i P oraz wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, dotyczące zagadnień bardziej złożonych i nieco trudniejszych, przydatnych na kolejnych poziomach kształcenia;
- Wymagania **dopełniające (D)** – obejmują wymagania z poziomów K, P i R oraz obejmują wiadomości i umiejętności złożone dotyczące zadań problemowych, o wyższym stopniu trudności.
- Wymagania **wykraczające (W)** – stosowanie znanych wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych.

Wymagania na poszczególne oceny szkolne:

ocena dopuszczająca – wymagania z poziomu K,
 ocena dostateczna – wymagania z poziomów K i P,
 ocena dobra – wymagania z poziomów: K, P i R,
 ocena bardzo dobra – wymagania z poziomów: K, P, R i D,
 ocena celująca – wymagania z poziomów: K, P, R, D i W.

I. Wymagania edukacyjne w klasie 4

Dział I – Liczby naturalne – część 1

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki)
2.	odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000)
3.	zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000)
4.	dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego
5.	odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiętkowego
6.	mnoży liczby jednocyfrowe
7.	dzieli liczby dwucyfrowe przez liczby jednocyfrowe (w zakresie tabliczki mnożenia)

8.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia
----	--

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej
----	---

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

2.	odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi
3.	zapisuje cyframi liczby podane słowami, zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach
4.	dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekraczaniem progu dziesiętkowego
5.	stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia)
6.	oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik (w zakresie 100)
7.	oblicza odjemną, gdy jest podany odjemnik i różnica (w zakresie 100)
8.	oblicza odjemnik, gdy jest podana odjemna i różnica (w zakresie 100)
9.	oblicza jeden czynnik, gdy dany jest drugi czynnik i iloczyn (w zakresie 100)
10.	oblicza dzielną, gdy dane są dzielnik i iloraz (w zakresie 100)
11.	oblicza dzielnik, gdy dane są dzielna i iloraz (w zakresie 100)
12.	wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej
13.	wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100)
14.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia lub dzielenia z resztą
15.	dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100)

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne z przekraczaniem progu dziesiętkowego
2.	mnoży w pamięci liczby jednocyfrowe przez liczby dwucyfrowe (w zakresie 100)
3.	rozwiązuje zadania z wykorzystaniem mnożenia i dzielenia

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	ustala jednostkę na osi liczbowej na podstawie podanych współrzędnych punktów
2.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe

Dział II – Liczby naturalne – część 2

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadranse na minuty, godziny na kwadranse)
2.	zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze
3.	oblicza upływ czasu, np. od 12.30 do 12.48
4.	zna cyfry rzymskie (I, V, X)
5.	zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 12) zapisane cyframi arabskimi
6.	podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni)
7.	spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2
8.	przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich samych czynników
9.	oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
10.	mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe
11.	szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu- lub trzycyfrowych

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	oblicza upływ czasu, np. od 14.29 do 15.25
2.	zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 39) zapisane cyframi arabskimi
3.	zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich
4.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych
5.	przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia
6.	oblicza kwadrat i sześcian liczby naturalnej
7.	zapisuje iloczyn takich samych dwóch lub trzech czynników za pomocą potęgi
8.	podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2
9.	wybiera spośród podanych liczb liczby podzielne przez 9, przez 3
10.	mnoży i dzieli liczby z zerami na końcu
11.	oblicza wartości trójdziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
12.	szacuje wynik odejmowania dwóch liczb (dwucyfrowych, trzycyfrowych)

13.	szacuje wynik mnożenia dwóch liczb
-----	------------------------------------

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	wykonuje obliczenia zegarowe i kalendarzowe
2.	zapisuje cyframi arabskimi liczby do 39 zapisane cyframi rzymskimi
3.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 10, przez 5, przez 2
4.	oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
5.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	wyznacza liczbę naturalną, znając jej kwadrat, np. 25, 49
2.	oblicza wartość wielodziałaniowego wyrażenia arytmetycznego
3.	stosuje cechy podzielności przy wyszukiwaniu liczb spełniających dany warunek
4.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 9 i przez 3
5.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami

Dział III – Działania pisemne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiątkowych
2.	mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową
3.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
4.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	mnoży pisemnie przez liczby dwucyfrowe
2.	mnoży pisemnie liczby zakończone zerami
3.	dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe
4.	sprawdza poprawność wykonanych działań

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe
2.	korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnej, gdy są podane odjemnik i różnica
3.	korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnika, gdy są podane odjemna i różnica
4.	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania i mnożenia przez liczby jednocyfrowe sposobem pisemnym

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania sposobem pisemnym
2.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia sposobem pisemnym

Dział IV – Figury geometryczne – część 1

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą
2.	wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej
3.	wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe
4.	rysuje odcinek o podanej długości
5.	rozdziela wśród czworokątów prostokąty i kwadraty
6.	rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką
7.	rysuje kwadraty o podanych wymiarach
8.	rysuje przekątne prostokątów
9.	wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy
10.	wymienia różne jednostki długości

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

11.	oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką
12.	wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii
13.	wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu
14.	rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy
15.	rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	rysuje prostą równoległą i prostą prostopadłą do danej prostej
2.	rozwiązuje elementarne zadania z wykorzystaniem własności boków i kątów prostokąta i kwadratu
3.	podaje liczbę przekątnych w wielokącie
4.	zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry
5.	rysuje osie symetrii figury
6.	podaje zależność między promieniem a średnicą koła i okręgu

7.	oblicza wymiary figur geometrycznych i obiektów w skali wyrażonej niewielkimi liczbami naturalnymi
8.	oblicza w prostych przypadkach rzeczywistą odległość na podstawie mapy ze skalą mianowaną

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	rysuje odcinek równoległy i odcinek prostopadły do danego odcinka
2.	wymienia własności boków i kątów prostokąta i kwadratu
3.	rysuje wielokąty spełniające określone warunki
4.	oblicza długość boku prostokąta przy danym obwodzie i drugim boku
5.	rysuje figurę mającą dwie osie symetrii
6.	oblicza rzeczywiste wymiary obiektów, znając ich wymiary w podanej skali

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności wielokątów, koła i okręgu
2.	rysuje figurę symetryczną z zadanymi osiami symetrii
3.	dobiera skalę do narysowanych przedmiotów
4.	wyznacza rzeczywistą odległość między obiektami na planie i na mapie, posługując się skalą mianowaną i liczbową

Dział V – Ułamki zwykłe

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową
2.	odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi)
3.	porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach
4.	przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu
5.	zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego
6.	rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę
7.	dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
2.	zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe
3.	dodaje ułamki zwykłe do całości
4.	odejmuje ułamki zwykłe od całości
5.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach
6.	mnoży ułamek zwykły przez liczbę naturalną bez przekraczania jedności

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	zaznacza na osi liczbowej ułamki zwykłe
2.	dodaje lub odejmuje liczby mieszane o takich samych mianownikach
3.	porównuje ułamki zwykłe o takich samych licznikach

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

4.	rozwiązuje zadania, wykorzystując rozszerzanie i skracanie ułamków zwykłych
5.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach oraz mnożenia ułamków zwykłych przez liczby naturalne

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	porównuje liczby mieszane i ułamki niewłaściwe
2.	doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej

Dział VI – Ułamki dziesiętne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny
2.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki
3.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki
4.	mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	porównuje ułamki dziesiętne
2.	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
3.	mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer)
4.	zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki
5.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
6.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1.	zaznacza na osi liczbowej ułamki dziesiętne
----	---

2.	porządkuje ułamki dziesiętne według podanych kryteriów
3.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
4.	rozwiązuje zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000
5.	zamienia jednostki długości i masy z wykorzystaniem ułamków dziesiętnych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	zamienia ułamki zwykłe (liczby mieszane) na ułamki dziesiętne metodą rozszerzania
2.	rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany ułamków
3.	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych

Dział VII – Figury geometryczne – część 2

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1.	mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych
2.	wymienia podstawowe jednostki pola
3.	wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli
4.	wymienia podstawowe jednostki objętości

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1.	oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką
2.	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta
3.	opisuje prostopadłościan i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany
4.	opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki
5.	mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

1.	oblicza pole prostokąta, którego wymiary podano w różnych jednostkach
2.	szacuje wymiary oraz pole powierzchni określonych obiektów
3.	rysuje figurę o danym polu
4.	rysuje rzut sześcianu

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1.	oblicza obwód kwadratu przy danym polu
2.	rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia pola kwadratu lub prostokąta

3.	rysuje rzut prostopadłościanu i graniastosłupa
4.	określa objętość prostopadłościanu za pomocą sześcianów jednostkowych
5.	rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wyznaczenia objętości brył zbudowanych z sześcianów jednostkowych
6.	porównuje własności graniastosłupa z własnościami ostrosłupa

II. Wymagania edukacyjne w klasie 5

Dział I – Liczby naturalne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200
2 .	mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 100
3 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb naturalnych
4 .	odczytuje kwadraty i sześciany liczb
5 .	zapisuje iloczyn dwóch lub trzech tych samych czynników w postaci potęgi
6 .	stosuje właściwą kolejność wykonywania działań w wyrażeniach dwudziałaniowych
7 .	zna cyfry rzymskie (I, V, X, L, C, D, M)
8 .	zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 39)
9 .	dodaje i odejmuje pisemnie liczby trzy- i czterocyfrowe
10 .	sprawdza wynik odejmowania za pomocą dodawania
11 .	mnoży pisemnie liczby dwu- i trzycyfrowe przez liczbę jedno- i dwucyfrową
12 .	podaje wielokrotności liczby jednocyfrowej
13 .	zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 10 i 100
14 .	stosuje cechy podzielności przez 2, 5, 10 i 100
15 .	wykonuje dzielenie z resztą (proste przykłady)
16 .	dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	stosuje w obliczeniach przemienność i łączność dodawania i mnożenia
2 .	stosuje rozdzielność mnożenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu liczb dwucyfrowych przez jednocyfrowe
3 .	mnoży liczby zakończone zerami, pomijając zera przy mnożeniu i dopisując je w wyniku
4 .	dzieli liczby zakończone zerami, pomijając tyle samo zer w dzielnej i dzielniku
5 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb naturalnych
6 .	odczytuje potęgi o dowolnym naturalnym wykładniku
7 .	zapisuje potęgę w postaci iloczynu
8 .	zapisuje iloczyn tych samych czynników w postaci potęgi
9 .	oblicza potęgi liczb, także z wykorzystaniem kalkulatora
10 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem potęgowania
11 .	oblicza wartość trójdziałaniowego wyrażenia arytmetycznego
12 .	dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania tekstowego
13 .	zapisuje cyframi arabskimi liczby zapisane cyframi rzymskimi (w zakresie do 39)
14 .	szacuje wynik pojedynczego działania: dodawania lub odejmowania
15 .	stosuje szacowanie w sytuacjach praktycznych (czy starczy pieniędzy na zakup, ile pieniędzy zostanie)
16 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
17 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia pisemnego przez liczby dwu- i trzycyfrowe

18 .	stosuje cechy podzielności przez 3, 9 i 4
19 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia z resztą i interpretuje wynik działania stosownie do treści zadania
20 .	rozpoznaje liczby pierwsze

21 .	rozpoznaje liczby złożone na podstawie cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10 i 100
22 .	zapisuje liczbę dwucyfrową w postaci iloczynu czynników pierwszych
23 .	znajduje brakujący czynnik w iloczynie, dzielnik lub dzielną w ilorazie
24 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia pisemnego

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	stosuje rozdzielność mnożenia i dzielenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu i dzieleniu liczb kilkucyfrowych przez jednocyfrowe
2 .	zapisuje bez użycia potęgi liczbę podaną w postaci 10^n
3 .	rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem potęgowania
4 .	układa zadanie tekstowe do prostego wyrażenia arytmetycznego
5 .	zapisuje rozwiązanie zadania tekstowego w postaci jednego kilkudziesięciu wyrażenia
6 .	zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 3000)
7 .	dodaje i odejmuje pisemnie liczby wielocyfrowe
8 .	mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe
9 .	dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby dwu- i trzycyfrowe
10 .	rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem działań pisemnych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych
2 .	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem potęgowania
3 .	oblicza wartości wielodziesięciu wyrażań arytmetycznych (także z potęgowaniem)
4 .	zapisuje rozwiązanie zadania tekstowego z zastosowaniem porównywania różnicowego i ilorazowego w postaci jednego kilkudziesięciu wyrażenia
5 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące kolejności wykonywania działań
6 .	uzupełnia wyrażenie arytmetyczne tak, aby dawało podany wynik

7 .	zapisuje cyframi arabskimi liczby zapisane cyframi rzymskimi (w zakresie do 3000)
8 .	szacuje wartość wyrażenia zawierającego więcej niż jedno działanie
9 .	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego
10 .	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia pisemnego
11 .	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem cech podzielności i wielokrotności liczb
12 .	rozkłada na czynniki pierwsze liczby kilkucyfrowe
13 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem cech podzielności, dzielenia pisemnego oraz porównywania ilorazowego

Dział II – Figury geometryczne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	rozumie pojęcia: <i>prosta, półprosta, odcinek</i>
2 .	rysuje i oznacza prostą, półprostą i odcinek
3 .	określa wzajemne położenia dwóch prostych na płaszczyźnie
4 .	wskazuje proste (odcinki) równoległe i prostopadłe
5 .	rozwiązuje proste zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów
6 .	wskazuje w kącie wierzchołek, ramiona i wnętrze
7 .	rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte
8 .	porównuje kąty
9 .	posługuje się kątomierzem do mierzenia kątów
10 .	rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny
11 .	zna twierdzenie o sumie kątów w trójkącie
12 .	rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny
13 .	wskazuje ramiona i podstawę w trójkącie równobocznym
14	oblicza obwód trójkąta

.	
15	oblicza długość boku trójkąta równobocznego przy danym obwodzie
.	
16	rozpoznaje odcinki, które są wysokościami trójkąta
.	
17	wskazuje wierzchołek, z którego wychodzi wysokość, i bok, na który jest opuszczona
.	

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

18	rysuje wysokości trójkąta ostrokątnego
.	
19	rozpoznaje i rysuje kwadrat i prostokąt
.	
20	rozpoznaje równoległobok, romb, trapez
.	
21	wskazuje boki prostopadłe, boki równoległe, przekątne w prostokątach i równoległobokach
.	
22	rysuje równoległobok
.	
23	oblicza obwód równoległoboku
.	
24	wskazuje wysokości równoległoboku
.	
25	rysuje co najmniej jedną wysokość równoległoboku
.	
26	rysuje trapezy o danych długościach podstaw
.	
27	wskazuje poznane czworokąty jako części innych figur
.	

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1	rozwiązuje typowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów
.	
2	rysuje proste (odcinki) prostopadłe i równoległe
.	
3	rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty pełne, półpełne, wklęsłe
.	
4	rozpoznaje kąty przyległe i wierzchołkowe
.	
5	rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów
.	
6	szacuje miary kątów przedstawionych na rysunku

.	
7	rysuje kąty o mierze mniejszej niż 180°
8	rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania miar kątów
9	stosuje nierówność trójkąta
10	rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkąta
11	oblicza obwód trójkąta, mając dane zależności (różnicowe i ilorazowe) między długościami boków
12	wskazuje różne rodzaje trójkątów jako części innych wielokątów
13	rysuje różne rodzaje trójkątów
14	rysuje wysokości trójkąta prostokątnego
15	rozwiązuje proste zadania dotyczące wysokości trójkąta
16	rysuje kwadrat o danym obwodzie, prostokąt o danym obwodzie i danym jednym boku
17	oblicza długość boku rombu przy danym obwodzie
18	rysuje dwie różne wysokości równoległoboku
19	rozpoznaje rodzaje trapezów
20	rysuje trapez o danych długościach podstaw i wysokości
21	oblicza długości odcinków w trapezie
22	wykorzystuje twierdzenie o sumie kątów w czworokącie do obliczania miary kątów czworokąta

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1	rozwiązuje typowe zadania związane z mierzaniem kątów
2	korzysta z własności kątów przyległych i wierzchołkowych
3	rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów
4	oblicza miary kątów w trójkącie na podstawie podanych zależności między kątami

5 .	rysuje trójkąt o danych dwóch bokach i danym kącie między nimi
6 .	w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym jednym kącie miary pozostałych kątów
7 .	w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym obwodzie i danej długości jednego boku długości pozostałych boków
8 .	wskazuje osie symetrii trójkąta
9 .	rozwiązuje typowe zadania dotyczące własności trójkątów
10 .	rysuje wysokości trójkąta rozwartokątnego
11 .	rozwiązuje typowe zadania związane z rysowaniem, mierzeniem i obliczaniem długości odpowiednich odcinków w równoległobokach, trapezach
12 .	rysuje trapez o danych długościach boków i danych kątach

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów
2 .	wskazuje różne rodzaje kątów na bardziej złożonych rysunkach
3 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące rodzajów kątów
4 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące rodzajów i własności trójkątów, a także ich wysokości
5 .	rysuje równoległobok spełniający określone warunki
6 .	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem własności różnych rodzajów czworokątów

Dział III – Ułamki zwykłe

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	zapisuje ułamek w postaci dzielenia
2 .	zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
3 .	porównuje ułamki o takich samych mianownikach
4 .	rozszerza ułamki do wskazanego mianownika

5 .	skraca ułamki (proste przypadki)
6 .	dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o takich samych mianownikach
7 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach
8 .	dodaje i odejmuje ułamki ze sprowadzeniem do wspólnego mianownika jednego z ułamków
9 .	mnoży ułamek i liczbę mieszaną przez liczbę naturalną, z wykorzystaniem skracania przy mnożeniu
10 .	mnoży ułamki, stosując przy tym skracanie
11 .	znajduje odwrotności ułamków, liczb naturalnych i liczb mieszanych
12 .	dzieli ułamki, stosując przy tym skracanie

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	zapisuje w postaci ułamka rozwiązania prostych zadań tekstowych
2 .	porównuje ułamki o takich samych licznikach
3 .	rozszerza ułamki do wskazanego licznika
4 .	skraca ułamki
5 .	wskazuje ułamki nieskracalne
6 .	doprowadza ułamki właściwe do postaci nieskracalnej, a ułamki niewłaściwe i liczby mieszane do najprostszej postaci
7 .	znajduje licznik lub mianownik ułamka równego danemu po skróceniu lub rozszerzeniu
8 .	sprowadza ułamki do wspólnego mianownika
9 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach
10 .	dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o różnych mianownikach
11 .	rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o różnych mianownikach
12 .	porównuje ułamki z wykorzystaniem ich różnicy
13 .	oblicza ułamek liczby naturalnej

14 .	mnoży liczby mieszane, stosując przy tym skracanie
15 .	rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków, liczb mieszanych
16 .	dzieli liczby mieszane, stosując przy tym skracanie
17 .	rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków
18 .	oblicza kwadraty i sześciiany ułamków
19 .	oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń na ułamkach zwykłych, stosując przy tym ułatwienia (przemienność, skracanie)

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	porównuje dowolne ułamki
2 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach
3 .	oblicza składnik w sumie lub odjemnik w różnicy ułamków o różnych mianownikach
4 .	rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o różnych mianownikach oraz porównywania różnicowego
5 .	oblicza ułamek liczby mieszanej i ułamek ułamka
6 .	oblicza brakujący czynnik w iloczynie
7 .	mnoży liczby mieszane i wyniki doprowadza do najprostszej postaci
8 .	oblicza dzielnik lub dzielną przy danym ilorazie
9 .	rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych
10 .	rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków i liczb mieszanych
11 .	oblicza potęgi ułamków i liczb mieszanych
12 .	oblicza wartości wyrażeń zawierających trzy i więcej działań na ułamkach zwykłych i liczbach mieszanych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków
---	--

.	
2	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych
.	
3	rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania ułamka liczby
.	
4	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków i liczb mieszanych
.	
5	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem działań na ułamkach
.	

Dział IV – Ułamki dziesiętne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1	zapisuje ułamek dziesiętny w postaci ułamka zwykłego
.	
2	zamienia ułamek zwykły na dziesiętny poprzez rozszerzanie ułamka
.	
3	odczytuje i zapisuje słownie ułamki dziesiętne
.	
4	zapisuje cyframi ułamki dziesiętne zapisane słownie (proste przypadki)
.	
5	odczytuje ułamki dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej
.	
6	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
.	
7	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
.	
8	mnoży i dzieli w pamięci ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000...
.	
9	mnoży pisemnie ułamki dziesiętne
.	
10	dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez jednocyfrową liczbę naturalną
.	
11	zna podstawowe jednostki masy, monetarne (polskie), długości i zależności między nimi
.	
12	zamienia większe jednostki na mniejsze
.	

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1	słownie zapisane ułamki dziesiętne zapisuje przy pomocy cyfr (trudniejsze sytuacje, np. trzy i cztery setne)
.	
2	zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej
.	
3	porównuje ułamki dziesiętne

.	
4	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci
5	porównuje ułamki dziesiętne z wykorzystaniem ich różnicy
6	znajduje dopełnienie ułamka dziesiętnego do całości
7	oblicza składnik sumy w dodawaniu, odjemną lub odjemnik w odejmowaniu ułamków dziesiętnych
8	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
9	mnoży w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki)
10	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych
11	dzieli w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki)
12	dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną
13	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych i porównywania ilorazowego
14	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem jednostek (np. koszt zakupu przy danej cenie za kg)

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1	porównuje ułamki dziesiętne z uławkami zwykłymi o mianownikach 2, 4 lub 5
2	oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych
3	zapisuje i odczytuje duże liczby za pomocą skrótów (np. 2,5 tys.)
4	dzieli w pamięci ułamki dziesiętne (proste przypadki)
5	dzieli ułamki dziesiętne sposobem pisemnym
6	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na uławkach dziesiętnych
7	oblicza dzielną lub dzielnik w ilorazie ułamków dziesiętnych
8	zapisuje wyrażenie dwumianowane w postaci ułamka dziesiętnego
9	zapisuje wielkość podaną za pomocą ułamka dziesiętnego w postaci wyrażenia dwumianowanego

10	porównuje wielkości podane w różnych jednostkach
----	--

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1	porównuje ułamek dziesiętny z ułamkiem zwykłym o mianowniku 8
2	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania ułamków dziesiętnych
3	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych
4	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych
5	rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych
6	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany jednostek

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

7	rozwiązuje zadania wymagające działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych
---	---

Dział V – Pola figur

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1	rozumie pojęcie pola figury jako liczby kwadratów jednostkowych
2	oblicza pole prostokąta
3	oblicza pole równoległoboku
4	oblicza pole trójkąta przy danym boku i odpowiadającej mu wysokości
5	zna wzór na pole trapezu

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1	oblicza pola figur narysowanych na kratownicy
2	oblicza pole prostokąta przy danym jednym boku i zależności ilorazowej lub różnicowej drugiego boku
3	oblicza długość boku prostokąta przy danym polu i drugim boku
4	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem pola prostokąta

.	
5	oblicza pole rombu z wykorzystaniem długości przekątnych
6	rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem pól równoległoboku i rombu
7	oblicza pole trójkąta
8	oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych
9	oblicza pole trapezu o danych podstawach i danej wysokości

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1	rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące pola prostokąta
2	oblicza długość boku równoległoboku przy danym polu i danej wysokości
3	oblicza wysokość równoległoboku przy danym polu i danej długości boku
4	rozwiązuje typowe zadania dotyczące pól równoległoboku i rombu
5	oblicza długość podstawy trójkąta przy danym polu i danej wysokości
6	oblicza pole trapezu o danej sumie długości podstaw i wysokości
7	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem pola trapezu
8	wyraża pole powierzchni figury o danych wymiarach w różnych jednostkach (bez zamiany jednostek pola)
9	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące pola prostokąta, równoległoboku, trapezu, trójkąta
2	oblicza pola figur złożonych z prostokątów, równoległoboków i trójkątów
3	oblicza wysokości trójkąta prostokątnego opuszczoną na przeciwprostokątną przy danych trzech bokach
4	oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu
5	oblicza długość podstawy trapezu przy danej wysokości, drugiej podstawie i danym polu

6 .	oblicza pola figur, które można podzielić na prostokąty, równoległoboki, trójkąty, trapezy
7 .	rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola
8 .	zamienia jednostki pola
9 .	porównuje powierzchnie wyrażone w różnych jednostkach

Dział VI – Matematyka i my

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara bez przekraczania godziny
2 .	oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny bez przekraczania godziny
3 .	zamienia jednostki masy
4 .	oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych
5 .	odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej
6 .	zaznacza na osi liczbowej podane liczby całkowite
7 .	odczytuje temperaturę z termometru
8 .	dodaje dwie liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara z przekraczaniem godziny
2 .	oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny z przekraczaniem godziny (bez przekraczania doby)

3 .	oblicza datę po upływie podanej liczby dni od podanego dnia
4 .	rozwiązuje proste zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu
5 .	oblicza koszt zakupu przy podanej cenie za kilogram lub metr
6 .	oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb naturalnych

.	
7	rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania średniej arytmetycznej (np. średnia odległość)
.	
8	wyznacza liczbę przeciwną do danej
.	
9	porównuje dwie liczby całkowite
.	
10	oblicza sumę kilku liczb całkowitych jedno- lub dwucyfrowych
.	
11	rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania liczb całkowitych
.	
12	korzystając z osi liczbowej, oblicza o ile różnią się liczby całkowite
.	
13	oblicza różnicę między temperaturami wyrażonymi za pomocą liczb całkowitych
.	

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1	rozwiązuje typowe zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu
.	
2	oblicza na jaką ilość towaru wystarczy pieniędzy przy podanej cenie jednostkowej
.	
3	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem średniej arytmetycznej
.	
4	porządkuje liczby całkowite w kolejności rosnącej lub malejącej
.	
5	oblicza temperaturę po spadku (wzroście) o podaną liczbę stopni
.	
6	wskazuje liczbę całkowitą różniącą się od danej o podaną liczbę naturalną
.	

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące czasu i kalendarza
.	
2	rozwiązuje zadania, w których szacuje i oblicza łączny koszt zakupu przy danych cenach jednostkowych oraz wielkość reszty
.	
3	rozwiązuje zadania z zastosowaniem obliczania średniej wielkości wyrażonych w różnych jednostkach (np. długości)
.	
4	oblicza sumę liczb na podstawie podanej średniej
.	
5	oblicza jedną z wartości przy danej średniej i pozostałych wartościach
.	
6	oblicza średnią arytmetyczną liczb całkowitych
.	

7 .	rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania różnicowego i dodawania liczb całkowitych
--------	--

Dział VII – Figury przestrzenne

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	rozróżnia graniastosłupy, ostrosłupy, prostopadłościany, kule, walce i stożki
2 .	rozróżnia i wskazuje krawędzie, wierzchołki, ściany boczne, podstawy brył
3 .	podaje liczbę krawędzi, wierzchołków i ścian graniastosłupów i ostrosłupów
4 .	oblicza objętości brył zbudowanych z sześciątów jednostkowych
5 .	stosuje jednostki objętości
6 .	dobiera jednostkę do pomiaru objętości danego przedmiotu
7 .	rozpoznaje siatki prostopadłościanów i graniastosłupów

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	rysuje rzuty prostopadłościanów, graniastosłupów i ostrosłupów
2 .	oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w tych samych jednostkach
3 .	oblicza objętość sześcianu o podanej długości krawędzi
4 .	rozumie pojęcie siatki prostopadłościanu
5 .	rysuje siatkę sześcianu o podanej długości krawędzi
6 .	rysuje siatkę prostopadłościanu o danych długościach krawędzi

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	podaje przykłady brył o danej liczbie wierzchołków
2 .	podaje przykłady brył, których ściany spełniają dany warunek
3 .	oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach
4 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące objętości prostopadłościanu

5 .	dobiera siatkę do modelu prostopadłościanu
6 .	oblicza objętość prostopadłościanu, korzystając z jego siatki
7 .	rysuje siatki graniastosłupów przy podanym kształcie podstawy i podanych długościach krawędzi

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

8 .	dobiera siatkę do modelu graniastosłupa
--------	---

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące graniastosłupów i ostrosłupów
2 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące objętości
3 .	oblicza wysokość prostopadłościanu przy danej objętości i danych długościach dwóch krawędzi
4 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące objętości prostopadłościanu
5 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące siatek graniastosłupów

III. Wymagania edukacyjne w klasie 6

Dział I – Liczby całkowite

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych
2 .	objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną
3 .	podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza)
4 .	wyznacza liczby przeciwne do danych
5 .	odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi
6 .	porównuje dwie liczby całkowite
7 .	dodaje liczby przeciwne
8 .	dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	porządkuje liczby w zbiorze liczb całkowitych
2 .	wyznacza liczby odwrotne do danych
3 .	oblicza temperaturę po spadku lub wzroście o podaną liczbę stopni
4 .	oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej
5 .	interpretuje operację dodawania na osi liczbowej
6 .	oblicza sumę kilku liczb całkowitych złożonych z pełnych setek i tysięcy
7 .	stosuje przemienność i łączność dodawania
8 .	potęguje liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe
9 .	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych jednocyfrowych
10 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	porównuje liczby dodatnie i ujemne, które nie są liczbami całkowitymi
2 .	dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli i potęguje liczby całkowite
3 .	wskazuje liczbę całkowitą różniącą się od danej liczby o podaną liczbę naturalną
4 .	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych
5 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych
2 .	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających wartość bezwzględną
3 .	podaje przykłady liczb spełniających proste równania z wartością bezwzględną

Dział II – Działania na liczbach – część 1

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe
2 .	wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści
3 .	weryfikuje odpowiedź do prostego zadania tekstowego
4 .	dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz dodatnie ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora
5 .	rozróżnia pojęcia cyfry i liczby
6 .	nazywa rzędy pozycyjne poniżej miliarda

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

7 .	określa znaczenie wskazanej cyfry w liczbie
8 .	odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie
9 .	odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi
10 .	zaznacza liczby naturalne na osi
11 .	podaje wielokrotności liczb jednocyfrowych
12 .	podaje dzielniki liczb nie większych niż 100
13 .	korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100
14 .	rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone nie większe niż 100
15 .	rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze
16 .	oblicza NWD liczb jedno- i dwucyfrowych
17 .	oblicza NWW liczb jednocyfrowych
18 .	nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych
19 .	stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana

20 .	odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej
21 .	zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej
22 .	rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika
23 .	zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej
24 .	zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20, 50 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
25 .	szacuje wyniki dodawania i odejmowania liczb naturalnych
26 .	dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki)
27 .	dodaje i odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne
28 .	dodaje i odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych i o różnych mianownikach
29 .	dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	układa plan rozwiązania prostego zadania tekstowego
2 .	szacuje wyniki działań
3 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe, wykorzystując kalkulator do obliczeń
4 .	zaokrągla liczbę z podaną dokładnością
5 .	korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 3, 4, 9
6 .	oblicza NWW liczb dwucyfrowych
7 .	porównuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane, wykorzystując oś liczbową
8 .	doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej
9 .	zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
10 .	zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
11 .	oblicza sumę ułamka zwykłego i dziesiętnego (proste przypadki)

12 .	stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań
13 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków
14 .	dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu
15 .	oblicza wartości dwu- i trzydziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków tego samego typu
16 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków tego samego typu

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	czyta ze zrozumieniem kilkudzaniowy tekst zawierający informacje liczbowe
2 .	układa plan rozwiązania typowego zadania tekstowego
3 .	weryfikuje odpowiedź do zadania tekstowego
4 .	dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby dodatnie i ujemne za pomocą kalkulatora
5 .	nazywa rzędy pozycyjne od miliarda wzwyż
6 .	zaokrągla liczbę z podaną dokładnością w trudniejszych przykładach
7 .	wskazuje przybliżone położenie danej liczby na osi
8 .	rozwiązuje zadania-łamigłówki z wykorzystaniem cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100
9 .	podaje wielokrotności liczb dwucyfrowych i większych
10 .	podaje dzielniki liczb większych niż 100
11 .	rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone większe niż 100
12 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW
13 .	porządkuje rosnąco lub malejąco kilka dodatnich i ujemnych ułamków dziesiętnych i zwykłych

14 .	dodaje kilka dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
---------	--

15 .	oblicza różnicę dodatniego ułamka zwykłego i dodatniego ułamka dziesiętnego
16 .	odejmuje dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące w tej samej różnicy
17 .	porównuje liczby z wykorzystaniem ich różnicy
18 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy)

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	układa plan rozwiązania zadania tekstowego
2 .	oblicza za pomocą kalkulatora wartości wyrażeń wielodziałaniowych
3 .	wskazuje liczby, których zaokrąglenia spełniają podane warunki; określa, ile jest takich liczb
4 .	rozumie różnicę między zaokrągleniem liczby a zaokrągleniem jej zaokrąglenia
5 .	rozkłada liczby trzycyfrowe i większe na czynniki pierwsze
6 .	rozkłada liczby na czynniki pierwsze, jeśli przynajmniej jeden z czynników jest liczbą większą niż 10
7 .	oblicza NWD oraz NWW liczb trzycyfrowych i większych
8 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW
9 .	zamienia ułamek zwykły na dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
10 .	oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków zwykłych i dziesiętnych
11 .	rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące porównywania ułamków z wykorzystaniem ich różnicy
12 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków
13 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania (odejmowania) dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy)

Dział III – Działania na liczbach – część 2

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	mnoży i dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki)
2 .	mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne

3 .	mnoży i dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane (proste przypadki)
4 .	dzieli pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne przez liczby naturalne
5 .	zaokrągla ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych
6 .	wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego
7 .	stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu
8 .	oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita
9 .	oblicza ułamek danej liczby całkowitej (proste przypadki)
10 .	dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	szacuje iloczyn liczb całkowitych i ułamków dziesiętnych
2 .	mnoży dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane
3 .	dzieli ułamki zwykłe (dodatnie i ujemne)
4 .	dzieli ułamki dziesiętne (dodatnie i ujemne)
5 .	oblicza kwadraty i sześciany liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
6 .	zapisuje wynik dzielenia w postaci z resztą
7 .	oblicza wartości wyrażeń złożonych z dwóch lub trzech działań na dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych
8 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych
9 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej
10 .	znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka, jeśli okres jest co najwyżej dwucyfrowy
11 .	zaokrągla dane liczbowe do postaci, w której warto je znać lub są używane na co dzień
12 .	oblicza ułamek danej liczby całkowitej
13 .	oblicza liczbę na podstawie jej ułamka, jeśli licznik ułamka jest równy 1

14 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
15 .	układa zadania do prostego wyrażenia arytmetycznego

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	oblicza iloczyny kilku liczb, wśród których są jednocześnie liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne
2 .	oblicza potęgi o wykładnikach naturalnych liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
3 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych
4 .	dzieli wielocyfrowe liczby całkowite
5 .	dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące jednocześnie w tym samym ilorazie
6 .	oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (proste przypadki)
7 .	zapisuje wynik dzielenia w różnych postaciach i interpretuje go stosownie do treści zadania
8 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające wykonania mnożenia lub dzielenia
9 .	zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne skończone z wykorzystaniem dzielenia licznika przez mianownik
10 .	znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka
11 .	używa kalkulatora do zamiany ilorazu dużych liczb na liczbę mieszaną z wykorzystaniem dzielenia z resztą
12 .	oblicza ułamek danego ułamka zwykłego lub dziesiętnego
13 .	oblicza liczbę na podstawie jej ułamka
14 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
15 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (trudniejsze przypadki)
2 .	oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego podanego w postaci ułamka, w którym licznik i mianownik

.	są wyrażeniami arytmetycznymi
3	zapisuje wyrażenie o podanej wartości, spełniające podane warunki
4	rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe wymagające wykonania kilku działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych
5	rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej
6	podaje cyfrę, która będzie na danym miejscu po przecinku w ułamku dziesiętnym okresowym
7	stawia i sprawdza proste hipotezy dotyczące zamiany ułamków zwykłych na ułamki dziesiętne nieskończone okresowe oraz zaobserwowanych regularności
8	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
9	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka

Dział IV – Figury na płaszczyźnie

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1	używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg
2	wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę koła i okręgu
3	rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach
4	mierzy odległość punktu od prostej
5	wskazuje wierzchołek i ramiona kąta
6	rozpoznaje rodzaje kątów
7	rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe
8	mierzy kąty wypukłe
9	rysuje kąty wypukłe o danych miarach
10	konstruuje trójkąt o danych bokach
11	rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny
12	rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny
13	oblicza miary kątów trójkąta (proste przypadki)

14 .	wskazuje wysokości trójkąta
15 .	wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła
16 .	oblicza pole trójkąta przy danej długości boku i prostopadłej do niego wysokości, wyrażonych w tej samej jednostce
17 .	oblicza obwód wielokąta o długościach boków wyrażonych w tej samej jednostce
18 .	rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje
19 .	wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

20 .	opisuje własności różnych rodzajów czworokątów
21 .	rysuje czworokąty spełniające podane warunki (proste przypadki)
22 .	wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe)
23 .	oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu, których wymiary są wyrażone w tej samej jednostce
24 .	rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach
25 .	określa własności figur narysowanych na kratce
26 .	odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm
27 .	oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm
28 .	oblicza pola trójkątów i czworokątów narysowanych na kratce 5 mm (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	stosuje własności koła i okręgu do rozwiązywania prostych zadań geometrycznych
2 .	korzysta ze skali do obliczania wymiarów figur
3 .	szacuje miarę kąta w stopniach
4 .	mierzy kąty

5 .	rysuje kąty o danych miarach
6 .	oblicza miary kątów na podstawie danych kątów przyległych, wierzchołkowych i dopełniających do 360°
7 .	rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów
8 .	stosuje nierówność trójkąta
9 .	oblicza pole trójkąta przy danych dwóch bokach (wysokościach) i jednej wysokości (jednym boku), wyrażonych w tej samej jednostce
10 .	oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych, wyrażonych w tej samej jednostce
11 .	oblicza obwód trójkąta przy danym jednym boku i podanych zależnościach między pozostałymi bokami
12 .	oblicza miary kątów czworokąta (proste przypadki)
13 .	oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków
14 .	klasyfikuje czworokąty
15 .	oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu
16 .	oblicza pole kwadratu przy danym obwodzie
17 .	oblicza pola wielokątów, stosując podział wielokąta na dwa czworokąty
18 .	rozwiązuje proste zadania dotyczące własności czworokątów i ich pól

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	stosuje własności kątów powstałych w wyniku przecięcia prostą dwóch prostych równoległych
2 .	rozwiązuje typowe zadania z wykorzystaniem własności kątów
3 .	oblicza miary kątów trójkąta i czworokąta (bardziej złożone przypadki)
4 .	oblicza długość podstawy (wysokość) trójkąta, gdy są znane jego pole i wysokość (długość podstawy)
5 .	oblicza pole wielokąta powstałego po odcięciu z prostokąta części w kształcie trójkątów prostokątnych
6 .	rysuje czworokąty spełniające podane warunki
7 .	rozwiązuje typowe zadania dotyczące obwodów czworokątów

8 .	oblicza długość boku (wysokość) równoległoboku przy danym polu i danej wysokości (długości boku)
9 .	ustala długości odcinków narysowanych na kratce innej niż 5 mm, której jednostka jest podana

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności koła i okręgu
2 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem odległości punktu od prostej
3 .	wyznacza miarę kąta wklęsłego
4 .	wskazuje oraz oblicza miary różnych rodzajów kątów na bardziej złożonych rysunkach
5 .	rozwiązuje nietypowe zadania z wykorzystaniem własności kątów
6 .	oblicza wysokości trójkąta przy danych bokach i jednej wysokości
7 .	rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące pola trójkąta
8 .	rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkątów i czworokątów
9 .	oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu
10 .	oblicza długość podstawy trapezu o danym polu, danej wysokości i danej długości drugiej podstawy
11 .	oblicza pola wielokątów metodą podziału na czworokąty lub uzupełniania do większych wielokątów, również narysowanych na kratce
12 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodów i pól figur, również narysowanych na kratce

Dział V – Równania

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	wskazuje lewą i prawą stronę równania
2 .	oznacza niewiadomą za pomocą litery
3 .	układa równania do prostych zadań tekstowych
4 .	sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania, obliczając wartość lewej i prawej strony równania (proste przypadki)

5 .	rozwiązuje proste równania typu: $ax + b = c$
6 .	sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania
7 .	upraszcza równania, w których niewiadoma występuje po jednej stronie, np. $2 \cdot x - 7 + x = 8$
8 .	analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome (proste przypadki)
9 .	określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	układa równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba
2 .	sprawdza rozwiązanie równania z warunkami zadania
3 .	rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x = 8$
4 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równań
5 .	rozwiązuje proste zadania geometryczne za pomocą równań

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	układa równania do typowych zadań tekstowych
2 .	układa zadania tekstowe do prostego równania
3 .	sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem danego równania (trudniejsze przypadki)
4 .	wskazuje równania, które potrafi rozwiązać poznanymi metodami
5 .	upraszcza równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$
6 .	analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome
7 .	określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego
8 .	układa równania do zadań tekstowych
9 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe za pomocą równań
10 .	rozwiązuje typowe zadania geometryczne za pomocą równań

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	układa równania do zadań tekstowych
2 .	układa zadania tekstowe do danego równania
3 .	wskazuje przykłady równań, które mają jedno rozwiązanie, kilka rozwiązań, nieskończenie wiele rozwiązań lub nie mają rozwiązań
4 .	ustala, jakie operacje zostały wykonane na równaniach równoważnych
5 .	rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$
6 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe za pomocą równań
7 .	rozwiązuje nietypowe zadania geometryczne za pomocą równań

Dział VI – Bryły

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste
2 .	wskazuje oraz nazywa podstawy, ściany boczne, krawędzie, wierzchołki ostrosłupa i graniastosłupa
3 .	podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie
4 .	rysuje rzut graniastosłupa prostego i ostrosłupa
5 .	oblicza objętość bryły zbudowanej z sześciątów jednostkowych
6 .	oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi
7 .	oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce
8 .	zamienia jednostki długości (w przypadkach typu $2 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 27 \text{ mm}$)
9 .	stosuje jednostki objętości i pojemności
10 .	rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów
11 .	dopasowuje bryłę do jej siatki
12 .	rozpoznaje i nazywa graniastosłup na podstawie jego siatki

13 .	określa na podstawie siatki wymiary wielościanu
14 .	rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

15 .	rozumie pojęcie pola powierzchni całkowitej graniastosłupa
---------	--

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	oblicza objętość graniastosłupa prostego przy danym polu podstawy i danej wysokości bryły
2 .	rozwiązuje proste zadania dotyczące objętości i pojemności
3 .	zamienia jednostki długości
4 .	wyraża objętość danej bryły w różnych jednostkach (proste przypadki)
5 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola, objętości i pojemności
6 .	wskazuje na siatce graniastosłupa i ostrosłupa sklejane wierzchołki i krawędzie
7 .	oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce
8 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pola powierzchni całkowitej prostopadłościanu

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	określa rodzaj graniastosłupa lub ostrosłupa na podstawie informacji o liczbie jego wierzchołków, krawędzi lub ścian
2 .	oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach
3 .	oblicza objętość prostopadłościanu, którego wymiary spełniają podane zależności
4 .	oblicza objętość graniastosłupa o podanej wysokości i podstawie, której pole potrafi obliczyć
5 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności
6 .	oblicza objętość graniastosłupa na podstawie jego siatki
7 .	wskazuje na siatce ściany bryły, które są sąsiadujące, równoległe, prostopadłe

8 .	oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupa o podanych wymiarach
9 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	oblicza pole podstawy (wysokość) graniastosłupa przy danych objętości i wysokości bryły (danym polu podstawy)
2 .	oblicza wysokość graniastosłupa przy danej objętości i danym polu podstawy
3 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące objętości graniastosłupa prostego
4 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności
5 .	rysuje siatki graniastosłupów prostych
6 .	oblicza pole powierzchni całkowitej ostrosłupa o podanych wymiarach
7 .	oblicza długość krawędzi sześcianu przy danym jego polu powierzchni
8 .	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości

Dział VII – Matematyka i my

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	odczytuje dane zamieszczone w tabelach
2 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w jednej tabeli
3 .	odczytuje dane przedstawione na diagramie
4 .	odczytuje dane przedstawione na wykresie
5 .	interpretuje 1% jako $1/100$ całości
6 .	ustala, jaki procent figury został zamalowany
7 .	wyraża procenty za pomocą ułamków
8 .	oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50%
9 .	interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu

10 .	oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach
11 .	czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut
12 .	czas określony w minutach wyraża jako część godziny
13 .	oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych
14 .	zapisuje proste wyrażenia algebraiczne opisujące zależności podane w kontekście praktycznym
15 .	posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie
16 .	rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie
17 .	stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana)
18 .	mierzy odległość między obiektami na planie, mapie

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	stosuje skróty w zapisie liczb (np. 5,7 tys., 1,42 mln)
--------	---

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

2 .	tworzy diagram ilustrujący zbiór danych
3 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych przedstawionych na diagramie
4 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych przedstawionych na wykresie
5 .	wyraża ułamki za pomocą procentów
6 .	oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość w przypadkach 10%, 25%, 50%
7 .	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące procentów
8 .	oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie podanym w pełnych godzinach
9 .	oblicza czas w godzinach przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h
10 .	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości

11 .	oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie, który jest ułamkiem godziny
12 .	oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie, który jest ułamkiem godziny
13 .	oblicza czas, który jest ułamkiem godziny, przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h
14 .	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości
15 .	dopasowuje opis słowny do wzoru
16 .	dopasowuje wzór do opisu słownego
17 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru
18 .	zamienia skalę liczbową na mianowaną
19 .	oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy
20 .	oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	projektuje tabele potrzebne do zapisania zgromadzonych danych
2 .	interpretuje dane zamieszczone w tabeli, przedstawione na diagramie lub wykresie
3 .	rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w kilku tabelach
4 .	oblicza dany procent liczby naturalnej
5 .	oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość
6 .	oblicza prędkość przy podanej drodze i podanym czasie
7 .	oblicza prędkość średnią
8 .	oblicza długość drogi przy podanej prędkości i podanym czasie
9 .	oblicza czas przy podanej drodze i podanej prędkości
10 .	zapisuje w postaci wyrażenia algebraicznego zauważone zależności
11 .	rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru

12 .	odczytuje informacje podane na mapie, planie
---------	--

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem danych zamieszczonych w tabelach, przedstawionych na diagramie lub wykresie
2 .	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności dotyczące procentów
3 .	rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące co najmniej dwóch różnych prędkości lub gdy rozwiązanie wymaga zamiany jednostek długości i/lub czasu
4 .	znajduje wartość zmiennej dla podanej wartości wyrażenia algebraicznego
5 .	rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu

Dział VIII – Matematyka na co dzień

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

1 .	szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej
2 .	zamienia jednostki masy
3 .	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące zakupów
4 .	oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali
5 .	oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków
6 .	oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach
7 .	zamienia jednostki długości (w przypadkach typu 2 m 63 cm = 263 cm)
8 .	odczytuje dane przedstawione na rysunku, w tabeli, cenniku, na diagramie lub na mapie
9 .	odczytuje informacje z rozkładu jazdy
10 .	posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie
11 .	rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie
12 .	mierzy odległość między obiektami na planie, mapie
13 .	zamienia jednostki czasu

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

14 .	stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat
15 .	przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

1 .	oblicza, ile towaru można kupić za daną kwotę przy podanej cenie jednostkowej
2 .	zamienia jednostki długości
3 .	rozwiązuje zadania z wykorzystaniem jednostek: ar i hektar
4 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pól powierzchni w sytuacjach praktycznych
5 .	oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy
6 .	oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie
7 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą
8 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące zakupów
2 .	zaokrągla do pełnych groszy kwoty typu 5,638 zł
3 .	planuje zakupy z uwzględnieniem różnych rodzajów opakowań i cen
4 .	oblicza pola i obwody figur, których wymiary są podane w skali
5 .	rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych
6 .	odczytuje informacje podane na mapie, planie
7 .	oblicza prędkość średnią

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	rozwiązują zadania, które wymagają wyszukania informacji np. w encyklopedii, gazetach, internecie
2 .	rozwiązują nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych
3 .	rozwiązują bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu
4 .	zbiera, analizuje i interpretuje informacje potrzebne do zaplanowania podróży
5 .	rozwiązują złożone zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą
6 .	rozwiązują złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie

IV. Wymagania edukacyjne w klasie 7

DZIAŁ I. PROPORCJONALNOŚĆ I PROCENTY

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** lub **dostateczną**, jeśli:

1 .	podaje przykłady wielkości wprost proporcjonalnych
2 .	wyznacza wartość przyjmowaną przez wielkość wprost proporcjonalną w przypadku konkretnej zależności proporcjonalnej
3 .	stosuje podział proporcjonalny w prostych przykładach
4 .	oblicza ułamek danej liczby całkowitej
5 .	rozwiązują proste zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby
6 .	przedstawia część wielkości jako procent tej wielkości
7 .	oblicza, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a
8 .	interpretuje 100%, 50%, 25%, 10%, 1% danej wielkości jako całość, połowę, jedną czwartą, jedną dziesiątą, jedną setną część danej wielkości liczbowej
9 .	zamienia ułamek na procent
10 .	zamienia procent na ułamek
11 .	oblicza procent danej liczby w prostej sytuacji zadaniowej
12 .	oblicza liczbę, gdy dany jest jej procent
13 .	rozwiązują proste zadania z wykorzystaniem obliczania liczby z danego jej procentu
14 .	zwiększa i zmniejsza liczbę o dany procent

.	
15	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem zmniejszania i zwiększania liczby o dany procent
16	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczeń procentowych w kontekście praktycznym

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** lub **bardzo dobrą**, jeśli:

1	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem podziału proporcjonalnego
2	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania ułamka

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

	danej liczby
3	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a
4	stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania trudniejszych problemów w kontekście praktycznym
5	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności również w przypadku wielokrotnego zwiększania lub zmniejszania danej wielkości o wskazany procent

DZIAŁ II. POTĘGI

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** lub **dostateczną**, jeśli:

1	oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych
2	oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych
3	zapisuje liczbę w postaci potęgi
4	oblicza wartości potęg liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych
5	określa znak potęgi
6	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem potęg
7	zapisuje w postaci jednej potęgi iloczyny potęg o takich samych podstawach
8	zapisuje w postaci jednej potęgi ilorazy potęg o takich samych podstawach
9	zapisuje potęgę potęgi w postaci jednej potęgi

10 .	mnoży potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór
11 .	dzieli potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór
12 .	stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości prostych wyrażeń arytmetycznych
13 .	odczytuje liczby w notacji wykładniczej
14 .	zapisuje liczby w notacji wykładniczej
15 .	używa nazw dla liczb wielkich (do biliona)
16 .	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** lub **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	porównuje liczby zapisane w postaci potęg
2 .	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem potęg
3 .	stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych
4 .	stosuje zapis notacji wykładniczej w sytuacjach praktycznych
5 .	stosuje prawa działań dla wykładników ujemnych
6 .	rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym

DZIAŁ III. PIERWIASTKI

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** lub **dostateczną**, jeśli:

1 .	oblicza wartość pierwiastka kwadratowego z liczby nieujemnej
2 .	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki kwadratowe, pamiętając o zasadach dotyczących kolejności wykonywania działań
3 .	wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka kwadratowego
4 .	rozwiązuje proste zadania dotyczące pól kwadratów, wykorzystując pierwiastek kwadratowy
5 .	rozdziela pierwiastki wymierne i niewymierne
6 .	stosuje wzór na pierwiastek z iloczynu pierwiastków

7 .	stosuje wzór na pierwiastek z ilorazu pierwiastków
8 .	dodaje proste wyrażenia zawierające pierwiastki
9 .	oblicza wartość pierwiastka sześciennego z liczb ujemnych i nieujemnych
10 .	oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki sześcienne
11 .	wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka sześciennego
12 .	stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania prostych zadań dotyczących objętości sześcianów
13 .	włącza czynnik pod znak pierwiastka
14 .	wyłącza czynnik przed znak pierwiastka
15 .	szacuje wielkość danego pierwiastka kwadratowego lub sześciennego

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** lub **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	stosuje pierwiastek kwadratowy do rozwiązywania złożonych zadań tekstowych dotyczących pól
--------	--

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

	kwadratów
2 .	szacuje wielkość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
3 .	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki kwadratowe, stosując własności działań na pierwiastkach
4 .	porównuje liczby, stosując własności działań na pierwiastkach drugiego stopnia
5 .	dodaje bardziej złożone wyrażenia zawierające pierwiastki
6 .	wyznacza wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki sześcienne
7 .	stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania bardziej złożonych zadań dotyczących objętości sześcianów
8 .	szacuje wielkość danego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki sześcienne
9 .	porównuje z daną liczbą wymierną wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
10	znajduje liczby wymierne większe lub mniejsze od wartości wyrażenia arytmetycznego

.	zawierającego pierwiastki
11	szacuje wielkość danego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
12	stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania bardziej złożonych zadań dotyczących objętości sześcianów
13	usuwa niewymierność z mianownika
14	rozwiązuje bardziej złożone zadania z wykorzystaniem potęg i pierwiastków

DZIAŁ IV. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** lub **dostateczną**, jeśli:

1	rozpoznaje wyrażenie algebraiczne
2	oblicza wartość liczbową prostego wyrażenia algebraicznego
3	rozpoznaje równe wyrażenia algebraiczne
4	zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych jednej zmiennej
5	zapisuje rozwiązania prostych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych
6	rozróżnia sumę, różnicę, iloczyn i iloraz zmiennych
7	nazywa proste wyrażenia algebraiczne
8	wskazuje wyrazy sumy algebraicznej
9	podaje współczynniki liczbowe wyrazów sumy algebraicznej
10	porządkuje wyrazy sumy algebraicznej
11	wskazuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
12	redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
13	dodaje proste sumy algebraiczne
14	mnoży sumy algebraiczne przez liczby i zmienne
15	wykorzystuje wyrażenia algebraiczne w zadaniach dotyczących obliczeń procentowych, w tym wielokrotnych podwyżek i obniżek cen
16	rozwiązuje proste zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe z wykorzystaniem procentów i

.	wyrażeń algebraicznych
---	------------------------

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** lub **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	oblicza wartość liczbową bardziej złożonego wyrażenia algebraicznego
2 .	zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych kilku zmiennych
3 .	zapisuje rozwiązania bardziej złożonych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych
4 .	posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach geometrycznych
5 .	posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach wymagających obliczeń pieniężnych
6 .	nazywa i zapisuje bardziej złożone wyrażenia algebraiczne
7 .	porządkuje wyrażenia algebraiczne
8 .	odejmuje sumy algebraiczne, także w wyrażeniach zawierających nawiasy
9 .	zapisuje związki między wielkościami za pomocą sum algebraicznych
10 .	wykorzystuje mnożenie sumy algebraicznej przez liczby i zmienne w bardziej złożonych zadaniach geometrycznych
11 .	rozwiązuje bardziej złożone zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe i różnicowe z wykorzystaniem procentów i wyrażeń algebraicznych

DZIAŁ V. RÓWNANIA

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** lub **dostateczną**, jeśli:

1 .	odgaduje rozwiązanie prostego równania
2 .	sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania
3 .	sprawdza liczbę rozwiązań równania
4 .	rozpoznaje równania równoważne
5 .	rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych
6 .	analizuje treść zadania i oznacza niewiadomą

.	
7	układa równania wynikające z treści zadania, rozwiązuje je i podaje odpowiedź
8	rozwija proste zadania tekstowe z treścią geometryczną za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
9	rozwija proste zadania tekstowe z obliczeniami procentowymi za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
10	przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość z wzorów geometrycznych
11	przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość z wzorów fizycznych

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** lub **bardzo dobrą**, jeśli:

1	układa i rozwiązuje równanie do bardziej złożonego zadania tekstowego
2	rozwija równanie, które jest iloczynem czynników liniowych
3	interpretuje rozwiązanie równania
4	rozwija równania, które po prostych przekształceniach wyrażeń algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
5	rozwija zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
6	rozwija zadania geometryczne o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
7	rozwija zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności dotyczące obliczeń procentowych za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
8	przy rozwiązywaniu zadania tekstowego przekształca wzory, aby wyznaczyć zadaną wielkość we wzorach fizycznych
9	przy przekształcaniu wzorów podaje konieczne założenia

DZIAŁ VI. TRÓJKĄTY PROSTOKĄTNE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** lub **dostateczną**, jeśli:

1	zapisuje zależności pomiędzy bokami trójkąta prostokątnego
2	oblicza długość jednego z boków trójkąta prostokątnego, mając dane długości dwóch pozostałych boków
3	oblicza pole jednego z kwadratów zbudowanych na bokach trójkąta prostokątnego, mając dane pola dwóch pozostałych kwadratów
4	stosuje w prostych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów

5 .	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
6 .	stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania prostych zadań dotyczących czworokątów
7 .	stosuje wzory na pole trójkąta, prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu
8 .	stosuje w prostych sytuacjach wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków
9 .	oblicza długość przekątnej kwadratu, mając dane długość boku kwadratu lub jego obwód
10 .	oblicza długość boku kwadratu, mając daną długość jego przekątnej
11 .	stosuje poznane wzory do rozwiązywania prostych zadań tekstowych
12 .	oblicza wysokość trójkąta równobocznego, mając daną długość jego boku
13 .	oblicza długość boku trójkąta równobocznego, mając daną jego wysokość
14 .	oblicza pole i obwód trójkąta równobocznego, mając dane długość boku lub wysokość
15 .	wyznacza długości pozostałych boków trójkąta o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° , mając daną długość jednego z jego boków
16 .	stosuje własności trójkątów o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° do rozwiązywania prostych zadań tekstowych

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** lub **bardzo dobrą**, jeśli:

1 .	stosuje w złożonych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów
--------	--

SP Czarnowice Przedmiotowy system oceniania z matematyki

2 .	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
3 .	stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań o podwyższonym stopniu trudności dotyczących czworokątów
4 .	oblicza długość boku trójkąta równobocznego o danym polu
5 .	stosuje wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków
6 .	wyprowadza poznane wzory
7 .	stosuje poznane wzory do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności

8	stosuje własności trójkątów o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności
---	---

DZIAŁ VII. UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą** lub **dostateczną**, jeśli:

1	przerysowuje figury narysowane na kartce w kratkę
2	rysuje proste równoległe w różnych położeniach na kartce w kratkę
3	rysuje w różnych położeniach proste prostopadłe na kartce w kratkę
4	dokonuje podziału wielokątów na mniejsze wielokąty, aby obliczyć ich pole
5	rysuje prostokątny układ współrzędnych
6	odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych w układzie współrzędnych
7	zaznacza punkty w układzie współrzędnych
8	oblicza długość narysowanego odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych
9	wykonuje proste obliczenia dotyczące pól wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków
10	rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równej długości
11	rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równoległe i prostopadłe
12	znajduje środek odcinka, którego końce mają dane współrzędne (całkowite lub wymierne)
13	oblicza długość odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych
14	dla danych punktów kratowych A i B znajduje inne punkty kratowe należące do prostej AB

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą** lub **bardzo dobrą**, jeśli:

1	rysuje figury na kartce w kratkę zgodnie z instrukcją
2	uzupełnia wielokąty do większych wielokątów, aby obliczyć pole
3	rysuje w układzie współrzędnych figury o podanych współrzędnych wierzchołków
4	w złożonych przypadkach oblicza pola wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków

5 .	znajduje współrzędne drugiego końca odcinka, gdy dane są jeden koniec i Środek
--------	--